

Índex

Presentació	9
1. La plaça escapista. Un viatge a la memòria col·lectiva	11
1.1. La Plaça de València: un món escapista	11
1.2. Rescatant la memòria: la investigació	25
1.3. Arquitectura, espectacles, música, política i guerra	32
2. D'extramurs al centre: una plaça viva a la ciutat de València	39
2.1. Un espai públic i neuràlgic a la ciutat: la Plaça de València	39
2.2. Dels cadafals efímers de fusta al primer projecte arquitectònic amb voluntat de permanència	40
2.3. Una plaça per a la memòria. Construcció i demolició de la primera plaça de maçoneria (1800-1808)	44
2.4. El projecte definitiu: construcció de l'actual Plaça de València (1850-1861)	47
2.5. De vaivens, privilegis i reformes: la consolidació estructural i simbòlica de la Plaça de València en les últimes dècades del segle XIX	56
2.6. Les transformacions de la Plaça de València dins del projecte urbanístic de la ciutat a principis del segle XX: una època de llums	59
2.7. De la utopia en vidre a la ignició dels fonaments: la Plaça de València entre 1940 i 1980	64
2.8. La Plaça de València des del 1980 fins a l'actualitat: reflex de la tradició i espill de l'alta velocitat	69
2.9. Conclusions. La Plaça de València hui: identitat, història i present del pols de la ciutat	75

3. La màgia d'un lloc sorprenent. Evasió a la Plaça de València	79
3.1. Un lloc espectacular	79
3.2. Cavalls, galls i elefants: els protagonistes de les funcions de la primera plaça desapareguda	82
3.3. La Plaça de València en la segona meitat del segle XIX: eclosió d'espectacles i contenidor cultural	83
3.4. Una pantalla al món: la projecció de cinema a la plaça i la programació de nous espectacles durant el primer terç del segle XX	103
3.5. De combats i <i>varietés</i> : les aficions hegemòniques entre el 1940 i el 1970	113
3.6. La plaça polièdrica: nous usos des del 1980 fins als nostres dies	118
3.7. Conclusions: versatilitat i multifuncionalitat, les claus de la seua vigència	122
4. Música a la plaça: notes, nodes i acords	125
4.1. Música a la plaça	125
4.2. Un escenari majúscul	127
4.3. Les bandes i l'arrancada de la programació musical	130
4.4. L'inici del segle XX: l'aposta per la música escènica	134
4.5. La Segona República i la Guerra Civil: entre l'esgotament i la renovació	141
4.6. El primer franquisme i la folklorització de la plaça	146
4.7. Els anys 60 i 70: aperturisme i primers passos cap a la modernització	150
4.8. El model musical de la nova etapa autonòmica	157
4.9. Conclusions	163

5. La Plaça de València: escenari polític de la ciutat	167
5.1. Les retòriques de la política	167
5.2. Pols polític i social: la plaça del XIX (1868-1902)	171
5.3. Eixam social i fortí improvisat: inicis del XX (1902-1936)	175
5.4. De la paràlisi a l'acció: una plaça tricolor (1930-1939)	185
5.5. Groc i vermell: la plaça del règim (1939-1975)	190
5.6. L'arena política de la València democràtica	195
5.7. La consolidació de la València democràtica: la plaça de 1982 a 2015	201
5.8. Epíleg	209
6. 1936-1939: la Plaça de València durant la Guerra	211
6.1. Juliol de 1936: el colp militar	211
6.2. La Plaça de València en guerra: els inicis	213
6.3. Gestió i ús de la plaça: guerra vs. revolució	223
6.4. Captiva i desarmada: el final de la guerra i l'ús de la plaça	234
6.5. La plaça de la victòria: escenari del nacionalcatolicisme a València	244
Bibliografia	247

Índex de taules i gràfiques

Taules

Tabla 1. Nombre d'esdeveniments, de referències i de dies d'ocupació en la Plaça de València	28
Taula 2. Nombre de notícies, publicitat o articles per segles	30
Taula 3. Nombre de notícies, publicitat o articles per dècada	30
Taula 4. Nombre d'esdeveniments realitzats a la Plaça de València	76
Taula 5. Número de dies d'ocupació (només espectacles) de la Plaça de València	80
Taula 6. Nombre d'esdeveniments musicals per dècades	129
Taula 7. Esdeveniments de gèneres: òpera, opereta i sarsuela	138

Gràfiques

Gràfic 1. Nombre de referències per categories	31
Gràfic 2. Nombre de referències per dècades en el segle XX	35
Gràfic 3. Esdeveniments realitzats a la Plaça de València	76
Gràfic 4. Espectacles realitzats a la Plaça de València	81
Gràfic 5. Espectacles circenses realitzats a la plaça al llarg del temps	85
Gràfic 6. Tipus d'esdeveniments realitzats a la Plaça de València	122
Gràfic 7. Esdeveniments de música realitzats a la Plaça de València	127
Gràfic 8. Esdeveniments de bandes realitzats en la Plaça de València	140
Gràfic 9. Esdeveniments musicals realitzats a la Plaça de València	164
Gràfic 10. Nombre d'actes polítics realitzats a la Plaça de València per dècada	170
Gràfic 11. Tipus d'actes polítics realitzats a la Plaça de València	171
Gràfic 12. Actes militars realitzats a la plaça al llarg del temps	176